

METODOLOŠKI DOKUMENT ISTRAŽIVANJE O TROŠKOVIMA RADA

Sarajevo, 2021. godina

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51

Elektronska pošta: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. Dr Emir Kremić, direktor

SADRŽAJ

UVOD.....	4
SKRAĆENICE.....	4
1. OSNOVNE ADMINISTRATIVNE INFORMACIJE.....	5
1.1. Naziv istraživanja.....	5
1.2. Nositelj istraživanja (područje statistike) i periodika istraživanja.....	5
1.3. Pravna osnova statističkog istraživanja	5
1.4. Obaveza davanja podataka.....	5
1.5. Povjerljivost i zaštita podataka.....	5
2. METODOLOŠKE OSNOVE.....	5
2.1. Šta je Istraživanje o troškovima rada.....	5
2.2. Cilj istraživanja.....	5
2.3. Izveštajne jedinice.....	6
2.4. Adresar izvještajnih jedinica.....	6
2.5. Vrijeme i metoda prikupljanja podataka.....	6
2.6. Definicije i objašnjenja	6
2.7. Relevantni zakonski propisi i međunarodni standardi.....	8
2.8. Korištene klasifikacije.....	8
3. ORGANIZACIJA I PROVOĐENJE ISTRAŽIVANJA.....	8
3.1. Učesnici u provođenju istraživanja	8
3.2. Prikupljanje podataka.....	9
3.3. Jedinica posmatranja.....	9
3.4. Period posmatranja.....	9
3.5. Obuhvat i uporedivost.....	9
3.6. Nacrt uzorka.....	9
3.7. Rezultati istraživanja i objava podataka.....	10
3.8. Korisnici podataka.....	10

UVOD

Istraživanjem o troškovima rada prikupljaju se podaci o isplaćenim plaćama i ostalim troškovima rada koje poslodavac plaća za zaposlene osobe, gledano sa aspekta troškova poslodavca a ne sa aspekta primanja zaposlenih.

Podaci dobijeni ovim istraživanjem omogućavaju poslodavcima i kreatorima ekonomske politike uvid u stanje i strukturu troškova rada u Federaciji BiH.

Na osnovu podataka o troškovima rada po zaposleniku, može se mjeriti konkurentnost zemlje u smislu investiranja inostranih ulagača. Niži iznos troška rada po zaposlenom, znači veću konkurentnost zemlje za inostrane ulagače.

Metodološke postavke ovog istraživanja zasnovane su na preporukama i definicijama Evropskog statističkog ureda EUROSTAT-a i Regulativama vijeća EU i Evropske komisije.

Istraživanje o troškovima rada, prema Regulativama, provodi se u četvorogodišnjoj dinamici. Jedinствена referentna godina, koja je definisana od strane EUROSTAT-a, omogućava uporedivost podataka dobijenih ovim istraživanjem sa ostalim zemljama.

Istraživanje o troškovima rada je zajednički projekat tri statističke institucije u BiH (Agencija za statistiku BiH, Republički zavod za statistiku RS i Federalni zavod za statistiku), koje ga provode u isto vrijeme i na osnovu zajednički definisanog instrumentarija.

SKRAĆENICE

BiH	Bosna i Hercegovina
BHAS	Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine
FZS	Federalni zavod za statistiku
RZS RS	Republički zavod za statistiku Republike Srpske
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
RS	Republika Srpska
EU	Evropska unija
EUROSTAT	Evropski statistički ured
NACE Rev.2	Evropska Klasifikacija ekonomskih djelatnosti
SPR	Statistički poslovni registar
ITR	Istraživanje o troškovima rada

1. OSNOVNE ADMINISTRATIVNE INFORMACIJE

1.1. Naziv istraživanja

Istraživanje o troškovima rada
Skraćeni naziv: ITR

1.2. Nosilac istraživanja (područje statistike) i periodika istraživanja

Istraživanje o troškovima rada provodi Federalni zavod za statistiku u saradnji sa Agencijom za statistiku BiH i Republičkim zavodom za statistiku RS.

Ovo istraživanje se provodi u sklopu Sektora za statistiku stanovništva i društvene statistike, u Odsjeku za statistiku tržišta rada.

Istraživanje o troškovima rada se provodi u četvorogodišnjoj dinamici, prema zahtjevima EU. Prvo istraživanje ove vrste u Federaciji BiH provedeno je za referentnu 2009. godinu.

1.3. Pravna osnova statističkog istraživanja

Statističko istraživanje o troškovima rada (ITR) provodi se na osnovu Zakona o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 09/09), Programa i Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH.

1.4. Obaveza davanja podataka

Obaveza podnošenja izvještaja zasniva se na članu 31. Zakona o statistici u Federaciji BiH. Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netačnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom sadržaju i roku povlači kaznene odredbe iz čl. 43. i 44. navedenog Zakona.

1.5. Povjerljivost i zaštita podataka

Podaci koji se prikupljaju putem ovog istraživanja koristit će se isključivo za statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni. Upotreba, povjerljivost i zaštita podataka utvrđena je članovima od 36. do 42. Zakona o statistici FBiH i primjenjivat će se prilikom statističke obrade predmetnih podataka.

2. METODOLOŠKE OSNOVE

2.1. Šta je Istraživanje o troškovima rada

Istraživanje o troškovima rada se u Federaciji BiH provodi od 2009. godine. Istraživanja ovog tipa dio su statističke tradicije razvijenih zemalja, a i mnoge nerazvijene zemlje i zemlje u tranziciji takođe ih provode. Ovo istraživanje se zasniva na uzorku jedinica posmatranja i koristi se upitnikom za dobivanje odgovora o predmetu istraživanja.

Istraživanjem o troškovima rada prikupljaju se podaci o isplaćenim plaćama i ostalim troškovima rada koje poslodavac plaća za zaposlene osobe, gledano sa aspekta troškova poslodavca a ne sa aspekta primanja zaposlenih.

2.2. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je da se obezbijede podaci o visini i strukturi troškova rada koje poslodavac ima na osnovu angažovanja radne snage. Ovi podaci omogućavaju poslodavcima i kreatorima ekonomske politike uvid u stanje i strukturu troškova rada u Federaciji BiH.

Istraživanje o troškovima rada također ima za cilj da se pri definisanju ukupnih i specifičnih troškova rada primijene međunarodni standardi kako bi se te kategorije mogle upoređivati s istim kategorijama u drugim zemljama, posebno onima iz EU. Metodološke postavke ovog istraživanja zasnovane su na preporukama i definicijama Evropskog statističkog ureda EUROSTAT-a i Regulativama vijeća EU i Evropske komisije.

2.3. Izvještajne jedinice

Jedinice izvještavanja u ovom istraživanju su uzorkom izabrani poslovni subjekti - pravne osobe sa sjedištem na teritoriji Federacije BiH iz područja djelatnosti B-S, KD BiH 2010, koje imaju 10 i više zaposlenih.

Podaci se prikupljaju za pravne osobe kao cjelinu, a ne prema pripadajućim jedinicama u sastavu.

Jedinice izvještavanja su istovremeno i jedinice posmatranja.

2.4. Adresar izvještajnih jedinica

Adresar sadrži spisak izabranih izvještajnih jedinica (pravnih osoba) razvrstanih po kantonima, sa sljedećim identifikacijskim obilježjima: identifikacijski broj, naziv pravne osobe, općinu i kanton u kojoj posluje, djelatnost koju pravna osoba obavlja i adresne podatke.

Izbor izvještajnih jedinica kojima se dostavljaju ITR obrasci se vrši prema kriteriju ukupnog broja zaposlenih na nivou osnovnog subjekta. Obuhvataju se pravne osobe koje zapošljavaju 10 i više zaposlenih, iz područja djelatnosti B-S, uz uslov poslovanja na teritoriji Federacije BiH.

Svrha adresara jeste da se na osnovu podataka koje sadrži, izvrši distribucija statističkih obrazaca, a tokom prikupljanja podataka kontroliše se obuhvat izvještajnih jedinica. Smatra se da je prema adresaru izvršen potpuni obuhvat ukoliko su sve izvještajne jedinice iz adresara na području kantona dostavile popunjene ITR obrasce.

Adresar se formira na osnovu Statističkog poslovnog registra (SPR) koji vodi Federalni zavod za statistiku.

2.5. Vrijeme i metoda prikupljanja podataka

Istraživanje o troškovima rada provodi se za referentnu godinu na jesen naredne godine.

Za provođenje istraživanja o troškovima rada koristi se obrazac u papirnoj formi.

Izvještajne jedinice obrazac popunjavaju u dva primjerka od kojih jedan zadržavaju za sebe u slučaju potrebe za provjerom ostavljenih podataka, a drugi šalju u službe za statistiku u kantonima na čijoj teritoriji posluju. Uposlenici službi za statistiku u kantonima vrše kontrolu i unos pristiglih obrazaca u aplikaciju namjenjenu za unos ovih podataka. Nako što je proces prikupljanja obrazaca završen, bazu sa unesenim obrascima dostavljaju u centralni statistički ured-Federalni zavod za statistiku.

2.6. Definicije i objašnjenja

Ukupni troškovi rada iskazani su u bruto iznosu i obuhvaćaju: a) troškove za plaće i naknade plaća, b) socijalne doprinose poslodavca, c) troškove obrazovanja, d) druge troškove poslodavca, e) ostale poreze, doprinose i izdatke, umanjene za iznos f) subvencija za troškove rada.

a) **Troškovi za plaće i naknade plaća** obuhvaćaju: bruto plaće-plaće za efektivne sate (osnovne plaće i dodaci na plaće, isplate po osnovu osobne poslovne uspješnosti ili poslovnog uspjeha preduzeća), naknade bruto plaća (za dane godišnjeg odmora, naknade za odsustvovanje sa posla za vrijeme državnih i vjerskih praznika i neradnih dana utvrđenih zakonom, naknade plaća za prekide u radu bez krivice zaposlenih), ostale naknade (topli obrok, prevoz, regres, jubilarne nagrade, naknade članova upravnog i nadzornog odbora ako su u radnom odnosu kod isplatioca i sl.), isplate u naturi - proizvodima preduzeća (isplate plaća u naturi i ostalih naknada u proizvodima preduzeća, stambeni smještaj zaposlenih, troškovi korištenja službenog automobila u privatne svrhe).

Osnovna plaća i dodaci na plaću obuhvaćaju: isplate osnovne plaće, dodatke na radni staž, dodatke za rad u smjenama, dežurstva, noćni rad, prekovremeni rad, rad nedjeljom i praznikom, dodatke zbog loših uslova rada i dr.

Isplate po osnovu osobne poslovne uspješnosti obuhvaćaju: isplate zaposlenicima na osnovu osobne poslovne uspješnosti (količina obavljenog posla, kvalitet rada, inventivnost i inovacije).

Dodatne isplate po osnovu uspješnosti poslovanja preduzeća obuhvaćaju: dodatne isplate zaposlenicima na osnovu periodičnog i završnog obračuna, 13. plaću i druge isplate prema kolektivnom ugovoru ili unutrašnjem pravilniku poslovnog subjekta.

Naknade plaće za vrijeme godišnjeg odmora, državnih ili vjerskih praznika i neradnih dana utvrđenih zakonom obuhvaćaju: isplaćene naknade plaće zaposlenim osobama za vrijeme godišnjeg odmora, praznika i neradnih dana određenih zakonom. Također su uključene naknade za vrijeme odsutnosti za stručno obrazovanje, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, za vrijeme prekida rada zbog elementarnih

nepogoda, nestanka energije, kvara mašina ili uređaja, nedostatka sirovina, štrajkova i drugih slučajeva propisanih zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom.

Ostale naknade obuhvaćaju: topli obrok, prevoz, regres, jubilarne nagrade, naknade članova upravnog i nadzornog odbora ako su u radnom odnosu kod isplatioca i sl.

Isplate u naturi obuhvaćaju: neto troškove poduzeća za proizvode koji su bili darovani zaposlenima, ili razliku nabavne cijene i cijene po kojoj su proizvodi bili prodani zaposlenim osobama, robne bonove, bonove za ishranu i kupone za prevoz.

Troškovi stambenog smještaja zaposlenih osoba obuhvaćaju: troškove stambenog prostora koji je u vlasništvu preduzeća (troškovi održavanja i administracije, troškovi poreza i osiguranja povezanih s takvim smještajem), troškove rente koju plaća poslodavac za svoje zaposlenike i troškove za gradnju ili kupovinu smještajnih objekata od strane zaposlenih osoba (razlika između tržišno određenih kamatnih stopa i onih koje su stvarno date zaposlenicima).

Troškovi za automobile obuhvaćaju: troškove za privatnu upotrebu službenih automobila od strane zaposlenih osoba (trošak leasinga, amortizacije, premije osiguranja, održavanja, popravaka, parkiranja, garažiranja, goriva i slično).

Ostale isplate u naturi: uključuju troškove za popravke, održavanje i amortizaciju prostora za pružanje usluga s područja kulture, sporta i ostalih slobodnih aktivnosti u vezi sa zaposlenim osobama; troškove čuvanja djece zaposlenika (troškove vrtića i čuvanja djece kod kuće); prigodne darove za djecu zaposlenika, troškove mobitela, troškove za odmarališta, uplate poslodavca u fondove sindikata, stipendije prema ugovoru o školovanju i slično. Ne uključuju troškove za plaće, naknade plaće i doprinose osobama zaposlenima u vlastitom preduzeću za usluge s područja kulture, sporta i ostalih slobodnih aktivnosti, sve oblike subvencija, troškove za odjeću namijenjenu upotrebi na radnom mjestu, investicije u objekte, prostore, prevozna sredstva i opremu te novčanu pomoć iz različitih fondova.

b) **Socijalni doprinosi poslodavca** obuhvaćaju: indirektno doprinose poslodavca za socijalno osiguranje (zakonski propisane doprinose na teret poslodavca i dodatne isplate koje idu na teret poslodavca, a namijenjene su za socijalnu sigurnost zaposlenika) i direktne doprinose za socijalno osiguranje (naknade plaća za dane bolovanja na teret poslodavca, premije osiguranja zaposlenih, pomoć zaposlenima i njihovim porodicama, otpremnine zaposlenima za čijim radom je prestala potreba, otpremnine za odlazak u penziju i sl).

c) **Troškovi obrazovanja** obuhvaćaju: troškove za obuke, kurseve, seminare, stručno usavršavanje, za vanjske instruktore na teret poslodavca i sl.. Ovdje spadaju takođe troškovi održavanja, popravke i amortizacije prostora i opreme koji su namijenjeni isključivo obrazovanju, izdatke za pomagala koja se koriste za obrazovanje. Ovi troškovi ne obuhvaćaju plaće i naknade plaća i doprinosa za instruktore zaposlene u preduzeću, ulaganja u prostore i opremu namijenjenu obrazovanju i troškove obrazovanja koje plaćaju zaposlenici.

d) **Drugi troškovi poslodavca** obuhvaćaju: troškove za usluge zaštite na radu i radne odjeće kao i troškove zapošljavanja novih zaposlenika (troškovi oglasa, konkursa i sl.).

e) **Ostali porezi, doprinosi i izdaci** obuhvaćaju: doprinose i poreze koje plaća poslodavac zato što ne zapošljava zakonski propisan broj osoba sa invaliditetom, doprinose i poreze za nepoštivanje odredaba zakona o radu, te ostale slične doprinose ili poreze.

f) **Subvencije** za troškove rada obuhvaćaju sve vrste subvencija od države ili drugih preduzeća ili organizacija usmjerenih isključivo za subvencioniranje dijela ili ukupnih troškova rada. Subvencije su odbitna stavka od ukupnih troškova rada. Isključuju se subvencije koje pokrivaju doprinose i plaćanja za socijalnu zaštitu, troškove obrazovanja i refundirana sredstva od strane Federalnog zavoda za zdravstveno osiguranje ili penziono osiguranje.

Plaćeni sati rada obuhvaćaju sate za koje je zaposlena osoba primila plaću, a uključuju izvršene sate rada u punom radnom vremenu, kraćem ili dužem od punog radnog vremena i neizvršene, a plaćene sate rada (godišnji odmor, praznici i slobodni dani, odsutnost zbog bolesti koju plaća poslodavac i drugi plaćeni, a neizvršeni sati). Nisu uključeni refundirani sati (porodiljsko odsustvo, skraćeno radno vrijeme roditelja, bolovanje koje ne plaća poslodavac i drugi refundirani sati).

Izvršeni sati rada su dio ukupno plaćenih sati rada, i obuhvaćaju izvršene, stvarno odrađene sate rada (efektivne sate rada) u punom radnom vremenu, u radnom vremenu kraćem ili dužem od punog radnog vremena. Takođe su uključeni i sati kad su zaposlene osobe bile na radnom mjestu, a nisu radile zbog kvara ili čišćenja mašina, pripreme ili čišćenja alata, trenutnog nedostatka posla, odmora kraćih od 30 minuta, pisanja radnih izvještaja, čekanja ili zastoja za koje nisu odgovorni zaposlenici a za to vrijeme su primili plaću.

U izvršene sate rada nisu uključeni sati kada zaposlene osobe nisu radile ili ih nije bilo na radnom mjestu (dnevni odmor duži od 30 minuta, godišnji odmor, plaćen dopust, praznici i neradni dani utvrđeni zakonom, odsutnost zbog bolovanja bilo koje vrste, stručnog obrazovanja, plaćeni dopust do 7 dana, prevoz na posao i s posla).

2.7. Relevantni zakonski propisi i međunarodni standardi

Istraživanje o troškovima rada provodi se u skladu sa regulativama EU: 530/1999, 1726/1999 i 1737/2005.

Podaci koji se prikupljaju podliježu sljedećim zakonskim propisima:

Zakon o radu ("Službene novine Federacije BiH" br.26/16),

Kolektivni ugovori između zaposlenika i poslodavaca,

Zakon o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13)

Zakon o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH" broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15 i 104/16)

Zakon o izmjeni Zakona o doprinosima ("Službene novine Federacije BiH" br. 34/18)

Zakon o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 64/07 i 80/11),

Pravilnik o razvrstavanju poslovnih subjekata prema klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 72/17),

Odluka o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010 („Službeni glasnik BiH", broj 47/10), koja se primjenjuje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine na osnovu člana 5. Zakona o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 64/07 i 80/11).

2.8. Korištene klasifikacije

Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 (KD BiH 2010), usklađena sa međunarodnom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev. 2.

3. ORGANIZACIJA I PROVOĐENJE ISTRAŽIVANJA

3.1. Učesnici u provođenju istraživanja

Planom statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH definišu se statistička istraživanja i aktivnosti. Plan statističkih istraživanja sadrži sljedeće: naziv istraživanja, nosioca istraživanja, sadržaj i namjenu istraživanja, periodiku provođenja (mjesečno, tromjesečno, godišnje, četvorogodišnje i sl.), referentni period ili datum na koji se podaci odnose, jedinicu posmatranja, izvor i način prikupljanja, izvještajnu jedinicu, rokove za izvještajne jedinice kao i rokove u kojima će se obraditi podaci i objaviti rezultati istraživanja, nivo za koji će se objavljivati rezultati. Federalni zavod za statistiku izrađuje adresar izvještajnih jedinica, štampa statističke obrasce i šalje statističke obrasce službama za statistiku u kantonima.

U pripremi i provođenju istraživanja učestvuje Federalni zavod za statistiku sa deset Službi za statistiku u kantonima, koje vrše distribuciju obrazaca prema izvještajnim jedinicama.

Službe za statistiku u kantonima prikupljaju popunjene statističke obrasce, pružaju pomoć izvještajnim jedinicama u slučaju nejasnoća pri ispunjavanju upitnika, kontrolišu obuhvat izvještaja prema adresaru, kontaktiraju izvještajne jedinice u slučaju neodgovora, pripremaju podatke za obradu (kontrolišu tačnost, potpunost i logičnost podataka, vrše unos podataka). Nakon završenog unosa podataka metodolozi iz Odsjeka za statistiku tržišta rada vrše dodatne logičke kontrole podataka, tabeliranje rezultata istraživanja i dostavljanje istih Odsjeku za publicistiku koji objavljuje podatke.

Za provođenje Istraživanja o troškovima rada koristi se obrazac u papirnoj formi. Izvještajne jedinice dostavljaju popunjene obrasce (putem pošte, e-maila ili faxa) službama za statistiku u kantonima, prema rokovima utvrđenim Planom provođenja statističkih istraživanja.

Pravne osobe popunjavaju podatke za referentnu godinu o broju zaposlenih na mjesečnom nivou (ukupno, zaposleni koji rade puno i kraće od punog radnog vremena), satima rada (ukupnim, izvršenim i neizvršenim) i troškovima rada razvrstanim prema regulativama EUROSTATA.

Obrazac ITR dostavljaju izabrani poslovni subjekti koji posluju na teritoriji Federacije BiH.

3.2. Prikupljanje podataka

Za provođenje istraživanja o troškovima rada koristi se obrazac u papirnoj formi.

Izveštajne jedinice dostavljaju popunjene ITR obrasce službama za statistiku u kantonima u periodu od dva mjeseca. Obrazac ITR pravne osobe popunjavaju na osnovu podataka iz računovodstvene i kadrovske evidencije. Iz kadrovske evidencije popunjavaju se podaci o broju zaposlenih u izvještajnim jedinicama, a iz računovodstvene evidencije podaci o isplataima plaća i ostalih troškova rada.

Obrazac ITR dostavljaju uzorkom izabrani poslovni subjekti čije sjedište je na teritoriji Federacije BiH .

Rok za dostavljanje ovog izvještaja od strane poslovnih subjekata prema službama za statistiku u kantonima je 60 dana. Nakon unosa svih zaprimljenih ITR obrazaca, službe za statistiku u kantonima dostavljaju ITR baze podataka u centralni statistički ured - Federalni zavod za statistiku.

3.3. Jedinica posmatranja

Jedinica posmatranja u ovom istraživanju su poslovni subjekti, odnosno pravne osobe sa sjedištem na teritoriji Federacije BiH, koja ima 10 i više zaposlenih, iz iz područja djelatnosti B-S KDBiH 2010.

3.4. Period posmatranja

Period posmatranja ovog istraživanja, odnosno referentni period u kojem se mjere troškovi rada, je referentna godina koja je definisana od strane EUROSTAT-a.

3.5. Obuhvat i uporedivost

Okvir za obuhvat istraživanja o troškovima rada je Statistički poslovni registar (SPR) aktivnih poslovnih subjekata - pravnih osoba na dan 31. 12. prethodne godine ažuriran brojem zaposlenih iz završnih računa u junu mjesecu. U adresar su uključene sve aktivne pravne osobe iz Statističkog poslovnog registra koje imaju sjedište na teritoriji Federacije BiH, sa 50 i više zaposlenih, dok se za pravne osobe sa brojem zaposlenih od 10-49 birao uzorak.

Od izabranih pravnih osoba prikupljeni su podaci za sve zaposlene koji imaju zasnovan radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme, bez obzira da li rade puno ili kraće od punog radnog vremena, a primili su plaću. Nisu uključena primanja osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu ili autorskom ugovoru, putem omladinskih i studentskih servisa, te učenika i studenata na praksi. Istraživanjem o troškovima rada obuhvaćeni su samo isplaćeni troškovi rada. Obračunati a neisplaćeni troškovi rada, nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem. Troškovima rada nisu obuhvaćena primanja koja se odnose na refundiranu plaću ili refundiranu naknadu plaće.

3.6. Nacrt uzorka

Okvir za izbor uzorka za ovo istraživanje su pravne osobe iz Statističkog poslovnog registra (SPR) Federalnog zavoda za statistiku, koji imaju 10 i više zaposlenih (stanje SPR na dan 31.12., ažuriran brojem zaposlenih iz završnih računa u junu mjesecu). Okvir je sačinjen od poslovnih subjekata koji su imali status „aktivan“, „nov“, „dospeljen“ i „nepoznato“ u SPR. Okvirom su obuhvaćene pravne osobe iz područja djelatnosti B-S, KD BiH 2010. Okvir uzorka je stratifikovan prema pretežnoj djelatnosti pravne osobe na nivou oblasti KD BiH 2010 i prema veličini pravne osobe (prema broju zaposlenih).

Korištena je kombinovana metoda izbora pravnih osoba (stratifikovanog slučajnog uzorka i punog obuhvata), u zavisnosti od njihove veličine. Obuhvaćene su sve pravne osobe sa 50 i više zaposlenih, dok su ostale (od 10 do 49 zaposlenih) izabrane metodom slučajnog uzorka.

Istraživanjem su obuhvaćene pravne osobe svih oblika vlasništva, ustanove i druge organizacije.

3.7. Rezultati istraživanja i objava podataka

Obradom podataka iz Istraživanja o troškovima rada dobijaju se sljedeći godišnji podaci za Federaciju BiH: prosječni mjesečni troškovi rada prema vrstama troškova, po zaposlenom, po izvršenom satu; prosječni troškovi rada po satu (plaćenom i izvršenom), prema području djelatnosti KD BiH 2010; prosječni troškovi rada po izvršenom satu, prema sektorima djelatnosti KD BiH 2010; prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenom, prema području i sektorima djelatnosti KD BiH 2010 - po vrstama troškova rada; udio prosječnih mjesečnih troškova rada u ukupnim troškovima rada, prema sektorima djelatnosti KD BiH 2010 - po vrstama troškova rada; mjesečni prosjek plaćenih i izvršenih sati rada po zaposlenom, prema području djelatnosti KD BiH 2010.

Rezultati Istraživanja o troškovima rada se publikuju na web stranici FZS u vidu saopćenja, prema Kalendaru publikovanja statističkih podataka.

3.8. Korisnici podataka

Glavni korisnici podataka jesu vladina tijela, zavodi i druge državne institucije, tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, sindikati, udruženja poslodavaca, istraživači, naučnici, novinari, međunarodne organizacije itd.